

ปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงบรรยายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คุณสมบัติตามเกณฑ์ จากผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ณ แผนกผู้ป่วยนอก หน่วยไตเทียม ของโรงพยาบาล จำนวน 5 แห่ง ในจังหวัดเชียงราย คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 130 ราย เมื่อรวบรวมข้อมูลพบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 ราย เท่านั้นที่ตอบแบบสอบถามครบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามการทำหน้าที่ด้านร่างกาย แบบสอบถามการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตน วิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ Multiple Logistic Regression Analysis

ผลการศึกษา พบว่า มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับน้อย ร้อยละ 53.33 รองลงมา มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับมาก ร้อยละ 33.34 และ มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 13.33 ตามลำดับ วิเคราะห์ปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยใช้ Multiple Logistic Regression Analysis นำเสนอค่าความสัมพันธ์ด้วย odds ratio (OR) และช่วงความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 (95% CI) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พบว่า ผู้ที่มีระดับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสูง มีความสามารถในการทำหน้าที่ด้านร่างกายเพิ่มขึ้น 2.87 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่มีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนน้อย [OR 2.864 (95% CI, 1.202-6.824), p 0.017] การรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมในภาพรวม ไม่สามารถทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (p 0.355) แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยผู้ที่มีระดับการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารสูง มีความสามารถในการทำหน้าที่ด้านร่างกายเพิ่มขึ้น 9.24 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่มีการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมน้อย [OR 9.236 (95% CI, 2.937-29.040), p 0.000]

ผลการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ดังนั้น พยาบาลในหน่วยไตเทียมควรพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสำหรับผู้ป่วยกลุ่มนี้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำหน้าที่ของผู้ป่วยซึ่งมีผลให้คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยดีขึ้น